

**UNIVERZITET U SARAJEVU
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET**

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „MAGLAJ“**

SARAJEVO, 2022. GODINE

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „MAGLAJ“**

*Veliku zahvalnost,
za pružanje pomoći u organizaciji
i realizaciji terenskih istraživanja,
dugujemo rukovodstvu,
ribočuvarima i brojnim članovima
Sportsko ribolovnog kluba „Bosna“ iz Maglaja*

Broj:

Datum:

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „MAGLAJ“**

Rukovodilac projekta:

Prof.dr Samir Muhamedagić

Dekan:

Prof.dr Muhamed Brka

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove	1
1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove	1
1.3. Primjena Revizije ribarske osnove	1
1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Maglaj“	4
2. HIDROLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „MAGLAJ“	6
2.1. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u Zeničko-dobojskom kantonu	6
2.2. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u ribolovnoj zoni „Maglaj“	10
2.3. Fizičko-hemijske karakteristike voda u ribolovnoj zoni „Maglaj“	14
2.3.1. Uvod.....	14
2.3.2. Materijal i metode rada	16
2.3.3. Rezultati i diskusija	17
3. BIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „MAGLAJ“	19
3.1. Uvod	19
3.2. Materijal i metode rada	19
3.2.1. Fitoplankton i fitobentos	19
3.2.2. Zooplankton i zoobentos	23
3.3. Rezultati i diskusija	27
3.3.1. Rijeka Bosna	27
3.3.2. Rijeka Lješnica	29
3.3.3. Rijeka Jablanica	31
3.3.3. Rijeka Jablanica	31
3.3.4. Potok Bistrica	33
4. IHTIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „MAGLAJ“	35
4.1. Materijal i metode rada	35
4.2. Rezultati i diskusija	37
4.2.1. Rijeka Bosna	37
4.2.2. Rijeka Lješnica	42
4.2.3. Rijeka Jablanica	44
4.2.4. Potok Bistrica	46
4.3. Zbirna analiza kvalitativno-kvantitativne strukture ihtio populacije	48
4.4. Komparativno-sintetski prikaz biopotencijala ribljeg fonda	53
4.4.1. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Bosne	54
4.4.2. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Lješnice	56
4.4.3. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Jablanice	58
4.4.4. Osnovni fond ihtiofaune potoka Bistrica	59
4.5. Procjena godišnjeg prirodnog prirasta ribljeg fonda	60
4.5.1. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>)	60
4.5.2. Bucov (<i>Alburnus chalcoides</i>)	61
4.5.3. Bolen (<i>Leuciscus aspius</i>)	61

4.5.4. Šljivar (<i>Vimba vimba</i>)	61
4.5.5. Plotica (<i>Rutilus virgo</i>).....	61
4.5.6. Deverika (<i>Abramis brama</i>)	62
4.5.7. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>)	62
4.5.8. Mrena (<i>Barbus barbus</i>).....	62
4.5.9. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>).....	62
4.5.10. Babuška (<i>Carassius gibelio</i>)	63
4.5.11. Grgeč (<i>Perca fluviatilis</i>)	63
4.5.12. Som (<i>Silurus glanis</i>)	63
4.6. Procjena godišnjeg umjetnog prirasta ribljeg fonda	64
5. ZDRAVSTVENO STANJE I MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „MAGLAJ“	65
5.1. Mjere zdravstvene zaštite	66
6. MJERE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „MAGLAJ“	67
6.1. Organizacija ribočuvarske službe	67
6.2. Zaštita posebnih ribljih staništa	69
7. MJERE UNAPRJEĐENJA RIBARSTVA U RIBOLOVNOJ ZONI „MAGLAJ“	71
7.1. Poribljavanje ribolovnih voda	71
7.1.1. Okvirni program poribljavanja	71
7.1.2. Plan poribljavanja	72
7.2. Šaranaška staza	73
7.3. Mušičarska staza	74
8. SPORTSKO-REKREATIVNI RIBOLOV.....	75
8.1. Ribolovački ispit	75
8.2. Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov	76
8.3. Vrste i način upotrebe dopuštenih ribolovačkih sredstava.....	77
8.4. Vrijeme lova riba i njihova najmanja dopuštena lovna dužina	77
8.5. Dopuštena količina ulova	79
8.6. Mogućnost godišnjeg ulova određenih vrsta riba	81
8.6.1. Rijeka Bosna	81
8.6.2. Rijeka Lješnica	84
8.6.3. Rijeka Jablanica	85
9. EKONOMIKA UPRAVLJANJA RIBOLOVNOM ZONOM „MAGLAJ“	87
9.1. Prihodi nosioca ribolovnog prava	87
9.2. Rashodi nosioca ribolovnog prava	88
9.3. Bilans poslovanja nosioca ribolovnog prava.....	80
10. PRILOZI	90
10.1. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>).....	90
10.2. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>).....	91
10.3. Bucov (<i>Alburnus chalcoides</i>)	92
10.4. Bolen (<i>Leuciscus aspius</i>).....	93

10.5. Plotica (<i>Rutilus pigus</i>).....	94
10.6. Deverika (<i>Abramis brama</i>)	95
10.7. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>)	96
10.8. Šljivar (<i>Vimba vimba</i>)	97
10.9. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>)	98
10.10. Srebrni karas, babuška (<i>Carassius gibelio</i>)	101
10.11. Mrena (<i>Barbus barbus</i>)	102
10.12. Sapača, potočna mrena (<i>Barbus balcanicus</i>).....	103
10.13 Uklija (<i>Alburnus alburnus</i>)	104
10.14. Pliska (<i>Alburnoides bipunctatus</i>)	105
10.15. Gagica, gaga (<i>Phoxinus phoxinus</i>).....	106
10.16. Gavčica (<i>Rhodeus sericeus</i>).....	107
10.17. Krkuša, govedarka (<i>Gobio gobio</i>)	108
10.18. Veliki vijun (<i>Cobitis elongata</i>)	109
10.19. Som (<i>Silurus glanis</i>).....	110
10.20. Grgeč (<i>Perca fluviatilis</i>)	112
10.21. Smuđ (<i>Sander lucioperca</i>)	113
10.22. Veliki vretenar (<i>Zingel zingel</i>)	114

1. UVOD

1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove

Na osnovu člana 10. Zakona o slatkovodnog ribarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/04 od 20.11.2004. godine) Korisnik ribolovnog prava dužan je da najkasnije u roku od jedne godine od dana kada je dobio ribolovno pravo na ribolovnom području realizovati predočeni program gospodarenja ribolovnim područjem i donijeti program unapređenja ribarstva - ribarsku osnovu.

Ribarska osnova važi trajno uz monitoring, a najkasnije do isteka roka od pet godina od dana potvrđivanja ribarske osnove, mora se obaviti REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE.

1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove

Osnovni cilj izrade Revizije ribarske osnove je utvrđivanje stanja ribljeg fonda u ribolovnim vodama ribolovne zone „Maglaj“ nakon petogodišnjeg upravljanja istim, u skladu sa Ribarskom osnovom.

Osnovni zadatak izrade Revizije ribarske osnove je kvantitativno-kvalitativna analiza ihtioloških istraživanja provedenih na reprezentativnim uzorcima, odnosno na vodotocima i vodenim akumulacijama najviše eksploatisanim putem sportsko-rekreativnog ribolova i koji imaju najveći značaj za ovu ribolovnu zonu.

1.3. Primjena Revizije ribarske osnove

Revizija ribarske osnove za ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Maglaj“ je osnovni zakonski dokument upravljanja ribljim fondom i donošenja mjera čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda u ovim ribolovnim vodama u periodu 2023-2028. godina. Smjernice upravljanja ribljim fondom i mjere čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda koje su propisane Ribarskom osnovom a nisu obuhvaćene Revizijom ribarske osnove treba kontinuirano primjenjivati u navedenom periodu.

1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Maglaj“

U skladu sa Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-24/16 od 29.11.2017. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/18, „Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/18) i odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/04 i 27/10) koje nisu osporene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, a koje se na dan potpisivanja ugovora mogu primjenjivati, Davalac ribolovnog prava je odlučio da u svrhu zaštite ribolovnog područja na Zeničko-dobojskom kantonu privremeno ustupi ribolovno pravo na korištenje udruženjima, odnosno organizaciji sportskih ribolovaca, neprofitnim organizacijama bez naknade po ribolovnim zonama.

Na osnovu člana 7. i člana 8. stav (2) i (3) Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 64/04 i 27/10) Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona i Sportsko ribolovni klub „Bosna“ iz Maglaja su dana 24.08.2021. godine zaključili Ugovor o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Maglaj“ - broj: 05-20-11554-9/21 (slika 1.1-1 do 1.1-3).

Predmet ovog ugovora je privremeno ustupanje ribolovnog prava Korisniku ribolovnog prava za sportsko-rekreacioni ribolov, bez naknade na dijelu ribolovnog područja Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Maglaj“, općina Maglaj, sa pravima, obavezama i odgovornostima ugovornih strana. Korisnik ribolovnog prava prihvata privremeno ustupljeno ribolovno pravo nad ribolovnim područjem i obavezuje se da će koristiti ribolovno pravo u okvirima granica ribolovnog područja na teritoriji općine Maglaj shodno Odluci o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 18/07).

Na osnovu odredbi člana 5. Odluke o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 18/07) i Ugovora o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Maglaj“, ribolovnoj zoni „Maglaj“ pripadaju sljedeći vodotoci:

- rijeka Bosna, desnom obalom od mjesta Bočinja na administrativnoj granici sa općinom Zavidovići nizvodno do administrativne granice sa entitetom RS i lijevom obalom od mjesta Bradići na administrativnoj granici sa općinom Žepče nizvodno do administrativne granice sa općinom Tešanj
- rijeka Liješnica od izvora u Novom Šeheru do mjesta Ljubutovići, te od mjesta Brankovići do ušća u rijeku Bosnu
- rijeka Jablanica cijelim tokom, od izvora u pećini Megare na planini Ozren do ušća u rijeku Bosnu
- potok Bistrica cijelim tokom, od izvora u mjestu Oručje do ušća u rijeku Bosnu

Prema istom članu ove Odluke ribolovna zona „Maglaj“ namijenjena je isključivo za sportsko-rekreacioni ribolov.

CJELOKUPNA STUDIJA ILI NJENA POJEDINA
POGLAVLJA MOGU SE DOBITI NA UVID
PUTEM E-MAILA:

s.muhamedagic@ppf.unsa.ba
i d.lepara@ppf.unsa.ba

AUTORI